
Separering af gylle

Baggrundsnotat for driftsøkonomi

Harmoni på bedrifterne

Selve harmonien på bedrifterne der påtænker gylleseparering er væsentlig. I praksis vil stort set ingen husdyrproducenter vælge at separere gyllen, hvis det er muligt at afsætte gyllen i nærområdet. Det er valgt at de enkelte beregninger er lavet ud fra at der på svinebedrifterne rådes over 50 procent af det areal der er krævet til at sprede gyllen. Jf. Statistiske Efterretninger fra Danmarks Statistik mangler svinebedrifter i 2008 43 procent af udspredearealet for at have fuld harmoni.¹

Kvægejendommene er imidlertid oftest harmoniske og råder derved over det areal gyllen skal bringes ud på. Der er dog i 2009 sket en regulering af beregningsgrundlaget for dyreenheder, hvilket gør at en del bedrifter ikke længere er harmoniske. Ydermere vil gylleseparering i praksis kun komme i betragtning hvis ikke der er harmoniareal til rådighed i området. Det er derfor valgt at lave beregningerne ud fra at kvægbedrifterne råder over 75 procent af det areal gyllen skal bringes ud på. Jf. Statistiske Efterretninger fra Danmarks Statistik havde kvægbedrifter i 2008 fuld harmoni, med 1,7 DE/ha.

Reduceret brug af handelsgødning

Når gyllen separeres må der jf. reglerne om husdyrgødning og plantedække² regnes med 120 kg N pr. dyreenhed for svinebedrifter. Ved 1,4 dyreenhed pr. hektar giver dette en kvælstofdeling på 168 kg. Dette udnyttes med ca. 85 %, hvilket giver ca. 145 kg plantetilgængeligt kvælstof. Ved normal gylleudbringning til dels 140 kg, der udnyttes med 75 %, hvilket giver ca. 105 kg plantetilgængeligt kvælstof.

Herved spares der ca. 40 kg N i handelsgødning pr. hektar. Dette er en reduceret omkostning, der økonomisk bidrager til økonomien i gylleseparering. Dette er medtaget i de økonomiske beregninger for svinebedrifterne.

I forhold til kvægbedrifterne er dette ikke muligt da de allerede ved normal gylleudbringning kan gå op til loftet på 170 kg N pr. hektar i husdyrgødning. For kvægejendomme er det således udelukkende den mængde kvælstof der eksporteres der er med til at reducere harmoniarealet.

¹ Link til Danmarks Statistik : <http://www.dst.dk/vejviser/presse/pressemeddelelser/2009-07-01-Faerre-landbrug-producerer-for-meget-goedning.aspx>

² Bekendtgørelsen om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. Nr. 604 af 15. juli 2002

Forudsætninger for beregning af driftsøkonomi

Beregningen af de årlige nettoomkostninger for gylleseparering med de forskellige anlægstyper tager udgangspunkt i forudsætningerne nævnt i tabel 1 herunder.

Tabel 1 Forudsætninger for de årlige nettoomkostninger ved gylleseparering

Afskrivningsperiode anlæg	10 år
Restværdi efter 10 år	0 kr.
Nominel rente	5,0 pct.
Inflation	0,0 pct.
El-pris	0,8 kr. pr. kWh
Timeløn pasning	200 kr. pr. time
Overførsel af gylle	30 kr. pr. ton
Afsætning af fiber	50 kr. pr. ton
Kvælstof i handelsgødning	6 kr. pr. kg.

Kommentarer til ovenstående forudsætninger:

- Afskrivningsperioden er sat til 10 år. Dette er den forventede levetid for disse teknologier. Teknologierne er dog så nye, at der kun er ganske få anlæg der har været i drift i 10 år periode i dag.
- Timelønnen er sat til 200 kr. Dette skyldes at opsyn og drift af disse anlæg vil kræve en uddannelse svarende til driftsleder eller lignende.
- Overførsel af gylle er sat til 30 kr. pr. ton. Dette tal bruges til de anlæg der ikke kan fjerne nok kvælstof til at bedriften har jord nok til udbringning af væskedelen. De 30 kr. udgør 15 kr. pr. ton til udlægning af gyllen og 15 kr. pr. ton til transport. Jf. maskinstationstakster (Håndbog til driftsplanlægning, Landbrugsforlaget 2007).
- Afsætning af fiberen (inklusive transportomkostninger) er sat til 50 kr. pr. ton. Dette tal er meget væsentligt, da fiberen udgør ca. 10 % af den samlede gyllemængde. Den gennemsnitlige pris på afsætning af fiberen er i dag ca. 50 kr. pr. ton.
- De øvrige tal er fra Miljøstyrelsens " Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologi.

De økonomiske beregninger er lavet i regneark, udviklet af DLBRs Landsdækkende rådgivningen om Biogas og gylleseparering. Regnearket kan findes på nedenstående link:

http://www.landbrugsinfo.dk/Tvaerfaglige-emner/Gylleseparering/Sider/Beregn_harmoni_og_oekonomi_ved_gyllesepa.aspx